

Brüssel, 19. november 2019
(OR. en)

14249/19

POLGEN 184
POLMAR 11
CLIMA 306
COMAR 17
CONUN 151
ENER 506
ENV 932
MAR 173
MARE 26
PECHE 511
RECH 497
RELEX 1066
TOUR 22
TRANS 541

MENETLUSE TULEMUS

Saatja: Nõukogu peasekretariaat

Saaja: Delegatsioonid

Eelmise dok nr: 13845/19

Teema: Nõukogu järeldused ookeanide ja merede kohta

Delegatsioonidele edastatakse käesolevaga eespool nimetatud nõukogu järeldused ookeanide ja merede kohta, mille nõukogu (üldasjad) võttis vastu 19. novembril 2019.

Nõukogu järeldused ookeanide ja merede kohta

Euroopa Liidu Nõukogu,

TULETADES MEELDE

- nõukogu 2008. aasta detsembri, 16. novembri 2009. aasta, 14. juuni 2010. aasta, 19. detsembri 2011. aasta, 11. detsembri 2012. aasta, 25. juuni 2013. aasta ning 24. juuni 2014. aasta järeldusi integreeritud merenduspoliitika kohta¹;
- nõukogu 20. juuni 2016. aasta järeldusi Arktika kohta²;
- nõukogu 3. aprilli 2017. aasta järeldusi, mis käsitlevad ühisteatist „Rahvusvaheline ookeanide majandamine: meie ookeanide tulevikku hõlmav kava“³;
- nõukogu 26. juuni 2017. aasta järeldusi meremajanduse kasvu kohta⁴;
- nõukogu 26. juuni 2018. aasta järeldusi Euroopa Liidu merendusjulgeoleku strateegia tegevuskava muutmise kohta⁵;

1. RÕHUTAB, et kliimamuutused on vahetu ja eksistentsiaalne oht elule kogu maailma ookeanides ja meredes; RÕHUTAB, et kestlikkuse põhimõtted, sealhulgas ettevaatuspõhimõte, on Euroopa poliitika keskmes; RÕHUTAB tervikliku, integreeritud ja teaduspõhise ookeanipoliitika tähtsust; RÕHUTAB, et ookeanide ja meredega seotud küsimusi tuleb käsitleda kohalikul, riiklikul, piirkondlikul ja ülemaailmsel tasandil; RÕHUTAB, kui tähtis on Euroopa majanduse ja tööhõive jaoks edendada ookeanide, merede ja rannikutega seotud väljakujunenud ja kujunemisjärgus majandussektorite kestlikku arengut, tehes seda liidu integreeritud merenduspoliitika ja liikmesriikide poliitika kaudu;

¹ 16503/1/08 REV 1, 15175/1/09 REV 1, 10300/10, 18279/11, 16553/12 + COR 1, 10790/13 ja 11204/14.

² 10400/16.

³ 8029/17.

⁴ 10662/17.

⁵ 10494/18.

2. TUNNISTAB, et ookeanide seisundi halvenemise ümberpööramine, ookeanide ökosüsteemide säilitamine ja mereressursside säästev kasutamine hea seisundiga ja vastupanuvõimeliste ookeanide tagamiseks nõuab põhjalikke, sealhulgas ühiskondlikke ja majanduslikke muutusi;
3. KINNITAB TAAS, et Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni mereõiguse konventsiooniga on kehtestatud õigusraamistik, millele peab vastama kogu ookeanidel ja meredel toimuv tegevus;
4. PEAB TERVITATAVAKS ELi ja selle liikmesriikide rolli ookeaniküsimuste edendamisel ühe ülemaailmse poliitilise prioriteedina ning rahvusvahelise koostöö ja koordineerimise innustamisel eri tasanditel, jurisdiktsioonides ja sektorites, sealhulgas ÜRO, FAO, IMO ja ILO ning asjakohaste mitmepoolsete lepingute kaudu, et edendada ookeanide kestlikkust; TULETAB meelde, kui oluline on selles kontekstis piirkondlik koostöö;
5. RÕHUTAB, kui olulised on puhtad, hea seisundiga ja tootlikud ookeanid, mille ökosüsteeme säilitatakse ja mille ressursse kasutatakse säästvalt kestliku arengu tegevuskava 2030 eesmärkide saavutamiseks; RÕHUTAB, et kestliku arengu eesmärk 14 (veealune elu) on kestliku arengu tegevuskava 2030 lahutamatu osa ning selle eesmärk on ookeanide, merede ja mereressursside kaitse ja säästev kasutamine kestliku arengu nimel; RÕHUTAB vajadust pöörata erilist tähelepanu eesmärkide saavutamisele 2020. ja 2025. aastaks, sealhulgas piirkondlike merekonventsioonide, piirkondlike tegevuskavade ja piirkondlike kalavarude majandamise organisatsioonide ning nende järeelmeetmete ja läbivaatamismehhanismi kaudu; RÕHUTAB, et tegevuskava „Rahvusvaheline ookeanide majandamine: meie ookeanide tulevikku hõlmav kava“ on lahutamatu osa ELi vastusest kestliku arengu tegevuskavale aastani 2030;
6. MÄRGIB SUURE MUREGA, et Euroopa piirkondlikud merealad soojenevad keskmisest kiiremini;
7. TUNNISTAB, et vähim arenenud riigid ja väikesed arenevad saareriigid, mis sõltuvad mere ressurssidest toiduga kindlustatuse ja kestliku majandusarengu jaoks, kannatavad eriti ookeanide seisundi halvenemise ja tootlikkuse vähenemise tõttu;

8. HINDAB TUNNUSTAVALT 2019. aasta mais heaks kiidetud IPBESi bioloogilise mitmekesisuse ja ökosüsteemi teenuste ülemaailmse hindamise aruannet; VÄLJENDAB SUURT MURET bioloogilise mitmekesisuse, sealhulgas mere- ja rannikualade ökosüsteemide muret tekitava seisundi pärast; RÕHUTAB, et kliimamuutusi, elurikkuse kadumist ning ookeanide degradeerumist ja ressursside ammendumist põhjustavate arvukate inimteguritega tuleb viivitamata ja sidusal viisil tegelema hakata;
9. JUHIB TÄHELEPANU merekaitsealade kehtestamisele ja tõhusale majandamisele kooskõlas ÜRO bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni strateegiliste eesmärkidega, sealhulgas Aichi 11. eesmärgiga bioloogilise mitmekesisuse strateegilise kava (2011–2020) ja selle järelmeetmete alusel, ning muudele tõhusatele piirkonnapõhistele kaitsemeetmetele merekeskkonna ja rannikualade bioloogilise mitmekesisuse säilitamiseks ja taastamiseks ning RÕHUTAB, kui tähtis on võtta ökosüsteemipõhine lähenemisviis, mis on tõhus meetod ohualdiste mere- ja rannikuökosüsteemide bioloogilise mitmekesisuse kaitsmiseks;
10. RÕHUTAB vajadust võtta viivitamata meetmeid, et tegeleda meie ookeane, meresid ja rannikualasid ähvardavate üha suuremate ohtudega ja nende kumulatiivsete mõjudega, nagu kliimamuutused, bioloogilise mitmekesisuse vähenemine, hapestumine, eutrofeerumine ja hapnikuvaeste alade laienemine, ohtlike ainete põhjustatud reostus, invasiivsed võõrliigid, merepraht ja mikroplast, veealune müra, mereressursside ülekasutus ja ebaseaduslik tegevus;
11. TUNNISTAB edusamme, mida on tehtud ühise kalanduspoliitika raames, et tagada kalanduse ökoloogiline, majanduslik ja sotsiaalne kestlikkus, ning kinnitab taas vajadust jätkata ühise kalanduspoliitika täielikku rakendamist, sealhulgas seoses lossimiskohustusega, mitmeaastaste majandamiskavadega ja kalanduspoliitika piirkondlikuks tegemisega, järgides maksimaalse jätkusuutliku saagikuse põhimõtet ning rakendades tõhusat kontrolli ja jõustamist;
12. KINNITAB VEEL KORD vajadust jätkuvalt minimeerida püügitegevuse negatiivset mõju merekeskkonnale, sealhulgas vähendada miinimumini vaalaliste, merelindude, roomajate ja muude tundlike liikide kaaspüüki, säilitades samal ajal eesmärgi tagada merest kestlikult saadava toidu tootmine;

13. RÕHUTAB ELi kosmosetegevuse, -programmide ja -taristu väärtuslikku panust merekeskkonna kaitse, kliimamuutuste mõju hindamisse, ELi kestliku sinise majanduse edendamisse ja merendusjulgeoleku suurendamisse;
14. TUNNISTAB, kui olulised on kõrgetasemelised ookeanikonverentsid ja sündmused, nagu ÜRO 2020. aasta konverents Lissabonis, et toetada kestliku arengu eesmärgi 14 rakendamist, 2019. aasta konverents „Meie ookean“ Oslos ja 2020. aasta konverents „Meie ookean“ Palaus, kus püütakse leida lahendusi ookeaniprobleemidele, ühendades poliitika, juhtimise, tehnoloogia, teadusliku ja tehnilise toe ja rahastamise ning luues valitsustele, organisatsioonidele ja ettevõtjatele platvormi konkreetsete ja mõõdetavate kohustuste ja meetmete võtmiseks, mis aitavad saavutada puhtad, hea seisundiga ja tootlikud ookeanid;
15. RÕHUTAB, et oluline on edendada mere- ja merendusuuringuid ja teadmisi merel toimuva tegevuse mõjust; KINNITAB TAAS, et EL ja selle liikmesriigid on aktiivselt osalenud ÜRO algatuses „Ookeaniteaduste dekaad kestliku arengu hüvanguks (2021–2030)“;
16. KINNITAB TAAS vajadust tagada võrdsed võimalused, mis põhinevad inimväärsel tööl ja sotsiaalkestlikkusel sinises majanduses, sealhulgas kalanduses, edendades ja tõhusalt rakendades töölaseid aluspõhimõtteid ja põhiõigusi ning asjakohaseid rahvusvahelisi konventsioone, nagu ILO 2006. aasta meretöönormide konventsioon ja 2007. aasta kalandustöö konventsioon;

I. OOKEANID JA KLIIMAMUUTUSED

17. HINDAB KÕRGELT valitsustevahelise kliimamuutuste rühma (IPCC) tööd; Tervitab eriaruannet ookeani ja krüosfääri kohta muutavas kliimas, mille IPCC kiitis heaks oma 51. istungjärgul 2019. aasta septembris ja mis aitab konkreetselt mõista ja saada parema teadmise sellest, kuidas kliimamuutused mõjutavad ookeane ja nende ökosüsteeme; ON SÜGAVALT MURES eriaruande oluliste järelduste pärast; VÄLJENDAB SUURT MURET jääkatte üha kiiremast sulamisest ja ookeanide soojuspaisumisest põhjustatud merevee taseme tõusu kiirenemise pärast; KUTSUB komisjoni ÜLES analüüsima aruande järeldusi ja pakkuma välja võimalikke poliitikameetmeid; KUTSUB ÜLES võtma tugevamaid poliitikameetmeid igal valitsemistasandil;
18. TOETAB COP25 eesistujariiki Tšiilit, kes on seadnud ookeanid üheks COP25 konkreetseks prioriteediks; RÕHUTAB, et kliimamuutused, ookeanide degradeerumine ja bioloogilise mitmekesisuse vähenemine on omavahel tihedalt seotud; KUTSUB ÜLES tegema tihedamat koostööd ja saavutama suuremat sünergiat ookeanide ja kliimaga seotud küsimustes asjaomaste ÜRO konventsioonide ja ookeaniküsimustega seotud muude rahvusvaheliste ja piirkondlike protsesside vahel;
19. RÕHUTAB, et kõige olulisem tegevus ookeanide kaitseks on Pariisi lepingu täielik rakendamine, eelkõige kasvuhoonegaaside heite vähendamise meetmete tõhustamise kaudu, mis on otsustava tähtsusega selliste negatiivsete mõjude vähendamiseks nagu temperatuuri tõus, hapestumine, hapnikukadu ja meretaseme tõus; MÄRGIB MUREGA, et oht jõuda lävenditeni, mis toovad ookeanides kaasa äkilised ja pöördumatud muutused, on suurenenud;
20. Selleks, et suurendada ookeanide vastupanuvõimet kliimamuutustele, RÕHUTAB, kui on tähtis on tugevdada meetmeid selleks, et vähendada muud ookeanidele avalduvat inimtekkelist survet, nagu toitainetest, ohtlikest ainetest, orgaanilisest ainest ja plastprügist põhjustatud reostus, ning meetmeid mereökosüsteemi taastamiseks ja säilitamiseks, sealhulgas kasutama looduspõhiseid lahendusi;

21. RÕHUTAB pakilist vajadust muuta ülemaailmne laevandus keskkonnahoidlikumaks; VÕTAB MUREGA TEADMISEKS prognoosid, et meretranspordist pärit kasvuhoonegaaside heide suureneb märkimisväärselt võrreldes praeguse tasemega; TOETAB Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni (IMO) eesmärki rahvusvahelise laevanduse CO₂-heite vähendamisel kooskõlas Pariisi kliimakokkuleppe temperatuurieesmärkidega. KUTSUB IMOd ÜLES rakendama kiiresti oma esialgset strateegiat kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kohta laevanduses; INNUSTAB IMO merekeskkonna kaitse komiteed viima kiiresti lõpule läbirääkimised ja leppima enne 2023. aastat kokku tõhusates lühiajalistes meetmetes vähendada kasvuhoonegaaside heidet rahvusvahelises laevanduses;

II. Ookeanide Rahvusvaheline Majandamine

22. Tervitab aruannet „Rahvusvahelise ookeanide majandamise parandamine – kahe aasta jooksul tehtud edusammud“ ning rõhutab ELi märkimisväärselt panust ookeanide rahvusvahelise majandamise raamistiku parandamisse, ookeanide diplomaatia ja ookeanialase rahvusvahelise koostöö tugevdamisse, ookeanidele avalduva surve vähendamisse ning rahvusvaheliste ookeanialaste teadusuuringute tugevdamisse ja andmete parandamisse; TOETAB rahvusvahelise ookeanide majandamise tegevuskava järelmeetmeid ja edasiarendamist ning INNUSTAB looma ELi sidusrühmade foorumit, mis tegeleks ookeanide ja meredega kogu maailmas;
23. TUNNISTAB bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni (CBD) tehtud töö tähtsust ja TOONITAB 2020. aasta järgse ülemaailmse bioloogilise mitmekesisuse raamistiku ülisuurt tähtsust ning vajadust seada ambitsioonikad ja realistlikud eesmärgid, mis soodustavad meetmete võtmist ja võimaldavad tõhusalt jälgida edusamme, sealhulgas seoses merede ja rannikualade bioloogilise mitmekesisusega;
24. RÕHUTAB oma kohustust sõlmida 2020. aastaks Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni mereõiguse konventsiooni raames õiguslikult siduv ambitsioonikas rahvusvaheline õigusakt, mis käsitleb mere elurikkuse kaitset ja säästvat kasutamist väljaspool riiklikku jurisdiktsiooni olevates piirkondades;

25. TÕSTAB ESILE 2020. aasta juunis Lissabonis toimuvat ÜRO ookeanikonverentsi, mis on oluline verstapost, et vaadata läbi kestliku arengu eesmärgi 14 rakendamisel tehtud edusammud; RÕHUTAB vajadust täita olulist rolli ja osaleda täiel määral konverentsi ettevalmistamises ning aidata kiirendada edusamme, et tagada kõigi eesmärkide õigeaegne saavutamine;
26. KUTSUB ELi ja selle liikmesriike ÜLES kasutama jätkuvalt oma rahvusvahelise koostöö ja arengupoliitikat, sealhulgas ELi–AKV partnerlust, et koostöös rahvusvaheliste organisatsioonide ja teiste asjaomaste partnerite ja sidusrühmadega edendada ookeanide paremat majandamist, elurikkuse kaitsmist ja taastamist, vähendada ookeanidele avalduvat survet, sealhulgas kumulatiivset survet, koos vastava suutlikkuse suurendamisega, ning edendada säästva sinise majanduse arendamist ning säästvat kalapüüki; VÄLJENDAB HEAMEELT ookeanide teema lisamise üle Cotonou lepingu järgsete läbirääkimiste teemade hulka;
27. RÕHUTAB, kui oluline on saavutada 2020. aastaks WTOs kokkulepe keelata teatud liiki kalandustoetused, mis soodustavad liigset püügivõimsust ja ülepüüki, ning kaotada toetused, mis aitavad kaasa ebaseaduslikule, teatamata ja reguleerimata kalapüügile (ETR-kalapüük);
28. RÕHUTAB, kui oluline on tugevdada ELi meetmeid ülemaailmses võitluses ETR-kalapüügi vastu, eelkõige selle tagamiseks, et ELi imporditavad kalandustooted on püütud kooskõlas kohaldatavate kaitse- ja majandamismeetmetega; TOETAB ETR-kalapüügi suhtes nulltolerantsi põhimõtet, kusjuures selle probleemi tõhusaks lahendamiseks tuleb tugineda olemasolevatele dialoogidele kolmandate riikidega ja tagada uute tehnoloogiate kasutuselevõtt;
29. RÕHUTAB ÜRO mereõiguse konventsioonis ning selle piirialade kalavarude ja pika rändega kalavarude kaitset ja majandamist käsitlevate sätete rakenduskokkuleppes sätestatud kohustust teha koostööd avamerel asuvate piirialade kalavarude ja pika rändega kalavarude ning kõigi kalavarude kaitsmisel ja majandamisel ning piirkondlike kalavarude majandamise organisatsioonide olulist rolli nende haldusalasse kuuluvate kalavarude ja ökosüsteemide pikaajalise kaitse ja säästva kasutamise tagamisel; TUNNUSTAB säästva kalapüügi partnerluslepinguid kui vastastikku kasulikke koostöövorme, mis suunavad jõupingutusi ja rahalisi vahendeid, et suurendada kalandusalast teadus- ja kontrollisuutlikkust ning toetada partnerriike säästva kalanduspoliitika kujundamisel;

30. VÄLJENDAB HEAMEELT ELi ja Hiina ning ELi ja Kanada vaheliste ookeanipartnerluste üle; HINDAB KÕRGELT nende partnerluste raames arendatavaid koostöömeetmeid, näiteks ELi ja Hiina foorumit Blue Partnership for the Ocean, mis on vahend ookeanide parema ülemaailmse majandamise ja poliitika sidususe saavutamiseks; TOETAB tulevaste ookeanipartnerluste arendamist;

III. KESTLIK SININE MAJANDUS

31. TÕSTAB ESILE 2019. aasta sinise majanduse aruande järeltusi; TUNNEB HEAMEELT kestliku sinise majanduse uue käsitluse väljatöötamise üle; RÕHUTAB, et sinise majanduse sektorite koordineeritud juhtimine on kestliku sinise majanduse tagamiseks väga oluline;
32. TUNNISTAB sinise majanduse tähtsust liidu integreeritud merenduspoliitikas; KINNITAB VEEL KORD integreeritud merenduspoliitika tähtsust koordineeritud ja sidusa otsustusprotsessi tugevdamisel ning kestliku majanduskasvu soodustamisel;
33. RÕHUTAB, et väljakujunenud ranniku- ja mereturismi, mere elusressurside, sealhulgas säästva kalapüügi, mere eluta ressurside, sadamategevuse, laevaehituse, meretehnoloogia ja meretranspordi sektorid on jätkuvalt liidu sinise majanduse peamised sambad ja toetajad; RÕHUTAB, et sinise majanduse edasine areng peab olema kooskõlas kestlikkuse põhimõtetega; SOOVITAB pöörata erilist tähelepanu kujunemisejärgus sektoritele, nagu sinine energia, sinine biomajandus ja biotehnoloogia, samuti magestamine, kuna neil on märkimisväärne potentsiaal sinise majanduse kestlikuks arenguks ja kliimamuutuste leevendamiseks;
34. RÕHUTAB digiteerimise tähtsust, võttes arvesse selle märkimisväärset potentsiaali mere- ja merendussektori tehniliste ja tegevusega seotud aspektide optimeerimiseks, mis aitab vähendada laevanduse heitkoguseid;

35. RÕHUTAB ookeanide tohutut võimalikku panust mere taastuenergiasse; VÄLJUNDAB HEAMEELT liikmesriikide energia- ja kliimakavades võetud ühise kohustuse üle neljakoristada 2030. aastaks avamere taastuenergia tootmise võimsust; VÕTAB TEADMISEKS komisjoni 2018. aasta teatises „Puhas planeet“ toodud prognoosi, et 2050. aastal saadakse veerand ELi elektrivõimsusest avameretootmisest; RÕHUTAB madala troofilise tasemega vesiviljeluse potentsiaali toota valku vähese kasvuhoonegaaside heitega, nagu rõhutati komisjoni teadusuuringute peanõuniku aruandes ookeanidest pärit toidu kohta;
36. KINNITAB VEEL KORD, et mereala ruumilise planeerimise ja merestrateegia raamdirektiivi rakendamisel on tähtis järgida kooskõlastatud lähenemisviisi, kuna need on peamised vahendid ökosüsteemil põhineva lähenemisviisi rakendamiseks, et tagada ookeanide ja mere kaitse ja säästev kasutamine; VÄLJENDAB HEAMEELT edusammude üle mereala ruumilise planeerimise rakendamisel riiklikul, merepiirkonna, liidu ja ülemaailmsel tasandil, et tagada sidusus keskkonna-, sotsiaal- ja majandusalaste eesmärkidega; RÕHUTAB riikidevahelise ning mitmepoolsete konventsioonide ja organisatsioonide raames toimuva kooskõlastatud tegevuse tähtsust;
37. TUNNISTAB, et avaliku ja erasektori investeeringute suurendamine on väga oluline, et saavutada innovaatiline ja kestlik sinine majandus ELis ja kogu maailmas;
38. TERVITAB algatust BlueInvest, millega aidatakse väikestel ja keskmise suurusega ettevõtjatel tuua turule uuenduslikke ja kestlikke uusi tooteid ja teenuseid, kasutades selleks paketti mitmesugustest meetmetest, sealhulgas juhendamine, toetuse andmine ja kontaktide loomine investoritega; JULGUSTAB võtma meetmeid, et vähendada investorite riski Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi tagatiste kaudu;
39. TERVITAB kestliku sinise majanduse rahastamise algatust ja põhimõtteid, mis täiendavad olemasolevaid jätkusuutliku rahastamise raamistikke, ning TUNNISTAB nõuetele vastavuse, läbipaistvuse ja avalikustamise tähtsust ning spetsiifilisi väljakutseid seoses ookeanide kontekstis investeerimisega;

40. RÕHUTAB, et Euroopa merenduspäeva konverents on oluline sündmus, mis aitab kaasa Euroopa merendussektori arengule; ÕNNITLEB Portugali eduka Euroopa merenduspäeva konverentsi korraldamise eest Lissabonis 15.–16. mail 2019 ja JÄÄB OOTAMA 2020. aastal Iirimaal Corkis toimuvat järgmist konverentsi;
41. TUNNISTAB, kui olulised on piirkondlik merendusala koostöö ning ELi merepiirkondade strateegiad ja algatused, mis võimaldavad töötada välja kohandatud meetmeid; TUNNISTAB, et ELi merepiirkondade strateegiad ja algatused ning ELi makropiirkondlikud strateegiad, sealhulgas liidu naabruspoliitika eesmärgid täiendavad üksteist; KUTSUB asjaomaseid liikmesriike ÜLES võtma asjakohaste rahastamisvahendite kavandamisel ja rakendamisel arvesse ELi merepiirkondade strateegiate ja algatuste ning liidu äärepoolseimate piirkondade strateegia prioriteete ja konkreetseid eesmärke ja meetmeid;

IV. MEREPRÜGI JA PLASTIJÄÄTMED

42. MÄRGIB MUREGA mereprügi, sealhulgas plastijäätmete ja mikroplasti kiiresti kasvavaid koguseid, mis põhjustab globaalselt tõsiseid keskkonnaprobleeme, ohustab keskkonda, ökosüsteeme ja bioloogilist mitmekesisust ning majandust ja tervist, ning et see probleem eeldab kohest tähelepanu ja meetmete võtmist;
43. VÄLJENDAB HEAMEELT ühekordselt kasutatavaid plasttooteid käsitleva direktiivi ja sadama vastuvõtuseadmeid ja -rajatise käsitleva uue direktiivi vastuvõtmise üle; TOETAB ELi plastistrateegia kohaste mereprügiga seotud ülejäänud meetmete täielikku rakendamist;
44. TUNNISTAB, et merepraht ei avalda olulist mõju mitte ainult mere ökosüsteemidele, vaid on juba põhjustanud täiendavaid kulusid ja kaotatud tulu sinises majanduses, eelkõige kalanduses, vesiviljeluses ja turismis, ning põhjustab probleeme meretranspordis;

45. TOETAB üleminekut ringmajandusele, mis hõlmab mitmesuguseid meetmeid mereprügi ja jäätmetekke vähendamiseks; TERVITAB piirkondlikke ja kohalikke partnerlusi ning avaliku ja erasektori partnerlusi, mille eesmärk on arendada jäätmekäitlust, sealhulgas koguda rannikupiirkondadest ja ookeanidest plastijäätmeid, reovee puhastamist ning paremaid sadama vastuvõtuseadmeid ja -rajatise; RÕHUTAB, kui oluline on tõhustada ülemaailmseid meetmeid, et vältida plastprügi ja muude kahjulike ainete leket keskkonda ja eelkõige ookeanidesse, sealhulgas kaaludes rahvusvahelise kokkuleppe sõlmimist plastireostuse, eelkõige mere plastireostuse vastu;
46. TERVITAB asjaomaste resolutsioonide vastuvõtmist ÜRO Keskkonnaassamblee neljandal istungil; TUNNUSTAB asjakohaste deklaratsioonide vastuvõtmist Kagu-Aasia Maade Assotsiatsiooni (ASEAN) ja G20 juhtide poolt;

V. MEREALASED TEADMISED

47. RÕHUTAB, et paremad teadmised merekeskkonna seisundist ja dünaamikast võimaldavad oluliselt vähendada ökosüsteemide pöördumatu kahjustamise ohtu ja sinisesse majandusse investeerimise riski;
48. TULETAB MEELDE teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi „Horisont 2020“ kaudu tehtud olulisi investeeringuid; KIIDAB HEAKS programmi „Euroopa horisont“ missioonivaldkonna „Ookeanide, merede ning ranniku- ja maismaavete hea seisund“;
49. RÕHUTAB ELi Maa seire ülemaailmse jälgimissüsteemi Copernicus, sealhulgas selle mere-, kliimamuutuste ja turvateenuste väärtuslikku panust ookeanide kohta oluliste andmete kogumisse;

50. TUNNISTAB, et andmete levitamise algatused, nagu Euroopa merevaatlus- ja andmevõrk (EMODnet) ja Copernicuse mereteenus ning programmi „Horisont 2020“ raames edendatud avatud andmepoliitika on juba oluliselt parandanud andmete ja andmetoodete kättesaadavust ning andnud eeskuju rahvusvahelistele partneritele; RÕHUTAB vahendite ja taristu ühise kasutamise tähtsust merealaste teadmiste edendamiseks; RÕHUTAB vajadust edasiste meetmete järele, et täita lüngad alusvaatlemise osas ning kõrvaldada puudused andmete kättesaadavuse ja koostalitlusvõime osas;
51. TUNNISTAB vajadust täiendada oskusi, et võtta arvesse tehnoloogia arengut, ja jääb ootama, et koostataks laevaehituse ja taastuenergia valdkonna oskuste strateegia tegevuskava, mida valmistatakse ette valdkondlike oskuste ühenduse raames; RÕHUTAB, et on vaja tugevat ELi strateegiat, et säilitada ja arendada merenduslaseid oskusi sinise hariduse ja siniste töökohtade edendamiseks;
52. RÕHUTAB, kuivõrd oluline on tõsta maailmamerealaste teadmiste taset Euroopas ning innustada sidusrühmi tegutsema ja osalema aktiivselt võrgustikutöös ookeanide kaitsega seotud küsimustes, et hoolitseda paremini ookeanide ja merede eest;

VI. MERENDUSJULGEOLEK JA SEIRE

53. TULETAB MEELDE, et oluline on tagada merendusjulgeoleku kõrge tase nii ELi kui ka ülemaailmsel tasandil kooskõlas ELi merendusjulgeoleku strateegiaga ja selle ajakohastatud tegevuskavaga⁶ ELi kodanike ja ELi liikmesriikide vete kaitsmiseks ning kestliku sinise majanduse arendamiseks; KUTSUB liikmesriike ÜLES tõhustama kooskõlastamist merendusjulgeoleku valdkonnas;

⁶ 10494/18.

54. RÕHUTAB mereseire tähtsust EUMSSi kontekstis ja TERVITAB edusamme, mida on tehtud merendusvaldkonna ühise teabejagamiskeskonna (CISE) loomisel ja eelkõige üleminekul kasutustapile, mida haldab Euroopa Meresõiduohutuse Amet; INNUSTAB kõiki liikmesriike ning asjaomaseid liidu ameteid ja organeid selles etapis osalema, et tagada ühise teabejagamiskeskonna (CISE) koostalitlusvõime lahenduste laialdane rakendamine merendusteabe vahetamiseks sektorite vahel ja piiriüleselt, võttes arvesse muid vabatahtlikke algatusi ja võrgustikke ning tegutsedes kooskõlas liidu olemasolevate kohustuslike süsteemidega; VÕTAB huviga TEADMISEKS käimasoleva arutelu võimaliku koordineeritud merel kohaloleku teemal;
55. INNUSTAB näitama üles uuendatud pühendumust merendusjulgeolekule piirkondliku lähenemisviisi kaudu ning RÕHUTAB, et tuleks edendada teisi asjakohaseid ELi sektoripõhiseid ja piirkondlikke strateegiaid ja poliitikaid, mida kohaldatakse ELi merealadel ja nende alambasseinides, tegutsedes täielikus kooskõlas ELi merendusjulgeoleku strateegiaga;

VII. ÄÄREPOOLSEIMAD PIIRKONNAD NING ÜLEMEREMAAD JA - TERRITOORIUMID

56. RÕHUTAB äärepoolseimate piirkondade ning ülemeremaade ja -territooriumide erilist haavatavust seoses kliimamuutustega, mis mõjutavad nende rannikualasid, nende ökosüsteeme ja nende bioloogilist mitmekesisust;
57. KINNITAB VEEL KORD integreeritud merenduspoliitika ning Euroopa merendus- ja kalanduspoliitika olulisust äärepoolseimates piirkondades, et edendada kestlikku majanduskasvu ja sinist majandustegevust; TERVITAB alates 2017. aastast tehtud tööd liidu strateegia „Tugevam uuendatud strateegiline partnerlus ELi äärepoolseimate piirkondadega“ raames, eelkõige kliimamuutustega kohanemise ja sinise majanduse valdkonnas;
58. TERVITAB tööd, mida on tehtud ülemeremaade ja -territooriumide ELiga assotsieerimisel sellistes ookeanidega seotud küsimustes nagu sinise majanduse edendamine, kliimamuutuste leevendamine ja kliimamuutuste mõjudega kohanemine, katastroofiohu vähendamise edendamine, mere bioloogilise mitmekesisuse ja ökosüsteemi teenuste kestlik haldamine ja säilitamine, säästev veemajandus, mereruumi planeerimine ja rannikualade integreeritud majandamine, koostöö rahvusvaheliste ookeaniressursside valdkonnas ning Arktika-küsimused;

VIII. ARKTIKA

59. VÄLJENDAB SUURT MURET selle pärast, et Arktika merepiirkond on üks kõige enam kliimamuutustest mõjutatavaid piirkondi, mis soojeneb maailma keskmisest rohkem kui kaks korda kiiremini; TUNNISTAB, et Arktika ainulaadne ja haavatav merekeskkond vajab erilist tähelepanu, ning on jätkuvalt pühendunud selle kaitsmisele inimtegevuse kahjuliku mõju eest, sealhulgas tõhusamate mereuuringute kaudu, ja innustab rakendama Arktika Nõukogu kokkulepet rahvusvahelise arktikaalase teaduskoostöö edendamise kohta, et suurendada seda piirkonda käsitlevate teaduslike teadmiste edasiarendamise tulemuslikkust ja tõhusust, tehes tihedat koostööd rahvusvaheliste organisatsioonide ja Arktika piirkonna riikidega; TUNNUSTAB Arktika Nõukogu jõupingutusi rakendada oma töös traditsioonilisi ja kohalikke teadmisi;
60. RÕHUTAB, et igasugune laevandus Arktikas peab olema turvaline ja keskkonnahoidlik, kooskõlas IMO kasvuhoonegaaside vähendamise eesmärgiga; Tervitab IMO jõupingutusi rahvusvahelise laevanduse tekitatud musta süsiniku heite mõju vähendamiseks Arktikas; RÕHUTAB, kui oluline on IMO polaarkodeksi ühtlustatud rakendamine ning spetsiaalse mereseire kodeksi järgimine, eelkõige tiheda ja tõhusa koostöö tähtsust otsingu- ja päästetegevuse valdkonnas, ning kui oluline on hädaolukordade ennetamine ning nendele valmisolek ja reageerimine;
61. RÕHUTAB polaaralade meteoroloogia- ja okeanograafiaalase koostöö edasiarendamise tähtsust, et parandada ohutust Arktikas; Tuletab meelde Galileo ja Copernicuse koostoime olulisust ohutu laevandustegevuse ja keskkonnaseire jaoks, et rahuldada Arktika piirkonnas asuvate kasutajate vajadusi; Innustab Euroopa GNSSi Agentuuri kasutama seda koostoimet mitmemõõtmeliste (positsioneerimine/Maa seire/satelliitside) rakenduste väljatöötamisel;
62. TUNNISTAB kasvavat geopoliitilist huvi Arktika vastu ja RÕHUTAB, kui oluline on see, et Arktika jääks väheste pingetega ja tiheda koostöö piirkonnaks;

63. JÄÄB OOTAMA ELi Arktika-poliitika, sealhulgas 2016. aasta ühisteatise ajakohastamist komisjoni ja kõrge esindaja poolt, võttes arvesse uusi väljakutseid ja võimalusi ning kasvavat rahvusvahelist huvi;
64. RÕHUTAB foorumina toimiva Arktika Nõukogu ja selle töörühmade väärtuslikku panust Arktika merekeskkonna kaitseks ja säästvaks kasutamiseks ning kohustust konsulteerida ja teha koostööd Arktika põlisrahvaste ja kohalike kogukondadega ning toetada nende sisulist osalemist Arktika Nõukogu tegevustes;
65. TUNNUSTAB Arktika Nõukogu 2019.–2021. aasta Islandi eesistumisperioodi programmi, mille üheks prioriteediks on Arktika merekeskkond; TERVITAB Arktika Nõukogu poolt tehtavat tööd mereprügi käsitleva piirkondliku tegevuskava väljatöötamisel;
66. TERVITAB 3. oktoobril 2018 Ilulissatis (Gröönimaa) ELi ja üheksa riigi poolt Põhja-Jäämere keskosas reguleerimata avamerekalapüügi vältimist käsitleva kokkuleppe allkirjastamist ning INNUSTAB kokkulepet kiiresti jõustama;
67. TERVITAB ühiselt ELi ja Rootsi poolt Arktika foorumi korraldamist, 3.–4. oktoobril 2019 Umeås, eesmärgiga alustada arutelu ELi tulevase Arktika-poliitika üle.
